

Noc v supermarketu

Cíl: praktické propojení ekologie, mediální výchovy

Věková kategorie: 8 - 14 let

Počet dětí: 10 - 20

Časová náročnost: dopoledne/odpoledne

Pomůcky: 6 karet, psací potřeby, PC

Popis:

Vzhledem k časové náročnosti a prvku dramatizace je tato aktivita vhodná především jako volnočasová aktivita. Aktivita má dvě části a u každé z nich je pokaždé použita jiná metoda. V první části jde o dramatizaci a děti pracují ve skupinách. Ve druhé části jde především o diskuzi, v rámci které se děti učí argumentovat, obhajovat svůj názor, respektovat názor druhých a na základě získaných informací si vytvořit závěrečné stanovisko. Pro diskuzi je možné zvolit diskuzní metodu zvanou „Akvárium“.

Popis diskuzní metody Akvárium

Metoda Akvárium je založena na tom, že diskutující skupina je obklopená druhou skupinou, skupinou tzv. pozorovatelů. V našem případě diskutuje šest dětí – stojí proti sobě dvě diskutující skupiny po třech dětech. Téma pro diskuzi určí lektor. Skupinu pozorovatelů tvoří všichni zbývající účastníci. Diskutující skupina dostane čas na diskuzi, skupina pozorovatelů pozoruje průběh diskuze. Po skončení diskuze hodnotí děti aktivitu celkově.

V daném případě hodnocení aktivity předchází hlasování. Výsledek hlasování závisí na schopnostech diskutujících obhájit své stanovisko v „TV debatě“ (diskuzi).

ČÁST I. - metoda dramatizace

Příběh:

Po skončení pracovní doby oživnou v supermarketu různé „potravin“ a jdou se projít, jdou se „zabavit“. Po marketu se procházejí skupinky teenagerů - setkávají se kuřata z velkochovu, kuřata z biofarmy, jablíčka z venkovského sadu, importovaná jablka z intenzivní produkce, mléko z venkova z ekofarmy (od krav z pastvy) a mléko od krav chovaných ve velkoprodukcí (celoročně ustájené).

POSTUP

Lektor si připraví 6 sad kartiček, každá sada by měla mít přibližně stejný počet kusů. Na každé z kartiček bude některé z uvedených označení:

Kuře z velkochovu

Biokuře

Jablíčko z venkovské zahrady/ sadu

Jablíčko z intenzivní produkce z dovozu (např. ze Španělska)

Mléko z ekofarmy

Mléko z velkoprodukce

Každý účastník si bez přítomnosti jiných spolužáků vytáhne jednu kartičku, přečte si čím je – např. Jablíčko z venkovské zahrady/sadu. Kartičku schová a nikomu neřekne, co měl na kartičce uvedeno.

Děti simulují prostředí supermarketu a předem představený příběh, procházejí se a snaží se najít další členy ze své skupiny. Postupují tak, že nesmí říct, co jsou a nesmí použít své označení. Mohou pouze popisem hledat ty, ke kterým patří. Tak např. MLÉKO Z EKOFARMY říká: „Jsem zdravé, jsem z venkova, mám vysoký obsah smetany atd. V této fázi si žáci vybavují již dříve získané informace o vlastnostech a produkci dané potraviny.

Noc v supermarketu

Když se všichni najdou a vytvoří skupiny, tak společně ve skupině vypracují SVOJÍ CHARAKTERISTIKU. Popíší, čím jsou typické. V této fázi je vhodné, pokud je k dispozici PC s internetem nebo odborná knihovna, nebo alespoň letáky či propagační materiály, které se vážou k problematice ekokoprodukce a velkoprodukce. Účastníci by měli také co nejdříve popsat hlavní zásady pěstování nebo chovu skupiny, ke které patří, tj. např. pěstování jablek pro import v podmínkách velkoprodukce.

Po uplynutí předem dané doby se sejdou vždy dvě skupiny:

Kuřata z velkochovu a Biokuřata

Jablíčka z venkovského sadu a Jablíčka z intenzivní produkce z dovozu

Mléko z ekofarmy a Mléko z velkoprodukce

Vzájemně se posuzují, v čem jsou lepší, zdravější, ekonomicky výhodnější atd. Tato část aktivity může být vedena zábavnou formou, tj. žákům je dovoleno se i „špičkovat“ typicky teenagerským způsobem. Zde mohou znova simulovat prostředí supermarketu.

ČÁST II. - metoda diskuze (vhodná je např. diskuzní metoda AKVARIUM).

Po skončení první části aktivity si každá skupina určí zástupce do „TV debaty“. Lektor určí moderátora této debaty (v roli moderátora může být i on sám).

Skupiny dětí se rozejdou a jsou požádáni, aby se v rámci objektivit stali nezaujatými diváky.

Vybrání zástupci bioproduktů sedí v „TV studiu“ proti vybraným zástupcům velkoprodukce a diskutují o výhodách a nevýhodách, které jejich chov/pěstování přináší, a obhajují jej. Zde vznikne situace, ve které si snaží děti najít odpověď na otázku, zda EKONOMIE nebo EKOLOGIE?

Po uplynutí stanoveného času pro diskusi jsou diváci/spotřebitelé požádáni aby hlasovali, zda by si koupili kuře/mléko/jablíčka z velkoprodukce nebo dražší z bioprodukce.

Na závěr zúčastníci hodnotí aktivitu. Je dobré aby kritéria pro hodnocení aktivity určil lektor předem.

Metodické pokyny:

Aktivita je připravena k použití, lektor musí pouze připravit psací potřeby a pomocný papír (stačí A4) a 6 sad kartiček s označením. Tyto kartičky může mít připravené a zavařené ve folii.

Aktivita je vhodná pro starší děti a nebo pro děti, které již znají pravidla správné diskuze. V případě, že jde o mladší děti nebo ještě nemají dostatečné zkušenosti s diskuzí, je lepší když je v roli moderátora TV debaty vedoucí nebo lektor.

Pokud je dostatek času a prostoru může vedoucí vytvořit větší prostor pro uplatnění dramatizace, a to lepší simulací supermarketu a TV studia. Účastníci se mohou označit nebo obléct jako kuře, jablko či mléko, mohou vytvořit jakousi přehledku zemědělských produktů, případně na závěr celé aktivity si udělat „maškarní bál“. Takto si své role i více vychutnají a hra je pro ně zábavnější.

Aktivitu může realizovat i lektor, který nezná do hloubky problematiku zemědělství.